

232.

Na osnovu člana 103 stav 8 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 30/12), uz prethodnu saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo donijela je

PRAVILNIK O RADNOM VREMENU I ODMORIMA KONTROLORA LETENJA

Predmet

Član 1

(1) Ovim pravilnikom se utvrđuje trajanje smjena, neprekidnog rada, operativnog rada u smjeni, dužina dnevnog, godišnjeg i rekreativnog odmora kontrolora letenja (u daljem tekstu: kontrolor) i studenta kontrolora letenja (u daljem tekstu: student kontrolor) u cilju obezbjeđivanja uslova za sigurno pružanje usluga kontrole letenja.

Značenje izraza

Član 2

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sledeća značenja:

1) kontrolor letenja je lice koje ima važeću dozvolu kontrolora letenja sa upisanim važećim ovlašćenjima, dodatnim i posebnim ovlašćenjima;

2) neprekidni rad kontrolora/studenta kontrolora je vrijeme koje kontrolor/student kontrolor provede u radu u toku smjene bez pauza;

3) operativni rad u smjeni je ukupno vrijeme koje kontrolor/student kontrolor u toku smjene provede u radu na radnoj poziciji, odnosno radeći poslove u skladu sa ovlašćenjima upisanim u dozvolu;

4) pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi je pravno lice koje ima sertifikat za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi;

5) produžena smjena je smjena, koja traje najduže 12 časova u operativnim jedinicama u kojima je radno opterećenje klasifikovano kao „nisko” i „srednje”.

6) radno opterećenje je opterećenje u radu kontrolora/studenta kontrolora koje se utvrđuje na osnovu broja vazduhoplova u kontrolisanom vazdušnom prostoru operativne jedinice u toku određenog vremenskog perioda i klasifikuje se kao „nisko”, „srednje” i „visoko”.

7) smjenski rad je svaki oblik organizacije rada u smjenama, pri čemu se kontrolori/studenti kontrolori smjenjuju na istom radnom mjestu prema određenom rasporedu, uključujući rotacijski raspored, koji može biti neprekidan ili isprekidan, podrazumijevajući potrebu radnika da rade u različito vrijeme u toku određenog perioda dana ili nedelja.

8) radno vrijeme je vremenski period u kojem kontrolor/student kontrolor radi, stoji na raspolaganju poslodavcu i obavlja svoje poslove i zadatke u skladu sa nacionalnim propisima i/ili praksom.

9) smjena je ukupan vremenski period koji kontrolor/student kontrolor provede na operativnom radnom mjestu, na pauzama, kao i svim ostalim zaduženjima u toku 24 časa (osposobljavanju, administrativnom poslu...);

10) student kontrolor letenja je lice koje ima važeću dozvolu studenta kontrolora letenja;

Vrste i trajanje smjena

Član 3

(1) Rad kontrolora i studenta kontrolora se obavlja u smjenama: jutarnja, popodnevna, noćna, pripravna i produžena smjena.

(2) Jutarnja smjena počinje u vremenskom intervalu od 06:00 do 08:00 časova i može da traje najduže devet časova.

(3) Popodnevna smjena počinje u vremenskom intervalu od 14:00 do 16:00 časova i može da traje najduže devet časova.

(4) Noćna smjena počinje u vremenskom intervalu od 22:00 do 24:00 časova i može da traje najkraće sedam časova a najduže osam časova.

(5) Pripravna smjena može da traje najduže 12 časova nakon čega kontrolor/student kontrolor ima odmor od najkraće 12 časova.

(6) Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, na zahtjev pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi i uz saglasnost Agencije za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija), u operativnim jedinicama koje nemaju visoko operativno opterećenje, smjena može da traje najduže 12 časova (produžena smjena).

(7) Ako je radno vrijeme kontrolora i studenta kontrolora organizovan dvokratno, na aerodromima na kojima aerodromske službe ne rade neprekidno, vrijeme između prvog i drugog dijela radnog vremena ne može biti kraće od tri časa.

(8) Jutarnja i popodnevna smjena ne mogu da traju kraće od šest časova.

Ograničenja, interval uzastopnih smjena i međusmjenski odmor

Član 4

(1) U toku 24 časa kontrolor i student kontrolor mogu da rade samo jednu smjenu.

(2) U toku uzastopnih 30 kalendarskih dana kontrolor i student kontrolor mogu da rade najviše četiri pripravne smjene.

(3) Tokom pripravne smjene operativni rad u smjeni kontrolora/studenta kontrolora može da traje najviše sedam časova.

(4) Ako je smjenski rad u jedinici kontrole letenja organizovan sa najviše tri uzastopne smjene u toku 72 časa (tri dana), odmor poslije smjena ne može biti kraći od 48 časova.

(5) Ako je smjenski rad u jedinici kontrole letenja organizovan sa najviše četiri uzastopne smjene u toku 96 časova (četiri dana), odmor poslije smjena ne može biti kraći od 48 časova nakon čega slijedi pripravna smjena.

(6) Ako je smjenski rad u jedinici kontrole letenja organizovan sa najviše dvije uzastopne smjene u toku 48 časova (dva dana), odmor poslije smjena ne može biti kraći od 24 časa.

(7) Kontrolor i student kontrolor mogu da rade najviše dvije uzastopne noćne smjene nakon čega imaju odmor od najmanje 48 časova.

Trajanje neprekidnog rada u toku smjene i fond mjesečnih radnih časova

Član 5

(1) Neprekidni rad kontrolora i studenta kontrolora može trajati najduže tri časa, odnosno dva časa ako se kontrola letenja vrši pomoću radara.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kontrolor i student kontrolor koji rade u operativnim jedinicama u kojima je radno opterećenje klasifikovano kao "nisko" može da ima samo jednom, u toku smjene, neprekidni rad duži za 60 minuta.

(3) Klasifikaciju radnog opterećenja pojedinih operativnih jedinica, na predlog pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi, utvrđuje Agencija.

(4) Kontrolor i student kontrolor mogu da rade najviše 40 časova u toku jedne radne nedelje.

Operativni rad u smjeni

Član 6

(1) Operativni rad u smjeni kontrolora i studenta kontrolora može da traje najduže šest časova u smjeni koja traje devet časova, odnosno osam časova u smjeni koja traje 12 časova.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana šef smjene može kontroloru i studentu kontroloru da produži operativni rad u smjeni za 60 minuta u slučajevima nepredviđenih okolnosti, uz njihovu saglasnost.

Godišnji, posebni (rekreativni) i dnevni odmor

Član 7

(1) Poslije neprekidnog rada iz člana 5 stav 1 ovog pravilnika, kontrolor i student kontrolor imaju pauzu koja ne može biti kraća od 60 minuta.

(2) Godišnji odmor kontrolora i studenta kontrolora se određuje u skladu sa opštim propisima o radu i internim aktima pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi.

(3) Kontrolor i student kontrolor imaju pravo na korišćenje posebnog (rekreativnog) odmora u neprekidnom trajanju od 15 kalendarskih dana u toku jedne kalendarske godine.

(4) Posebni (rekreativni) odmor, kontrolori i studenti kontrolori ne mogu da koriste neposredno prije i poslije godišnjeg odmora.

(5) Kontrolori i studenti kontrolori koji rade noću, imaju pravo na besplatno utvrđivanje zdravstvene sposobnosti prije zasnivanja radnog odnosa i u redovnim intervalima.

(6) Ako kontrolor odnosno student kontrolor imaju zdravstvene probleme za koje je utvrđeno da su posledica noćnog rada, biće premješten, ako je moguće, na druge odgovarajuće poslove u dnevnoj smjeni nakon prethodnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti.

Plan organizacije smjenskog rada

Član 8

(1) Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi dostavlja Agenciji plan organizacije smjenskog rada na saglasnost najkasnije 30 dana prije dana početka njegove primjene.

(2) Izmjene i dopune plana organizacije smjenskog rada, pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi dostavlja Agenciji najkasnije sedam dana prije početka njegove primjene.

Prestanak primjene

Član 9

(1) Danom početka primjene ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o trajanju smena, trajanju neprekidnog rada i dužini dnevnog odmora kontrolora letenja i pomoćnika kontrolora letenja („Službeni list SFRJ“, br. 6/89 i 40/89 i „Službeni list SRJ“, br. 31/93).

Stupanje na snagu

Član 10

(1) Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se istekom roka od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Broj: 01/2-26/3-14

Podgorica, 10.02.2014. godine

Direktor,
Dragan Đurović, s.r.